

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „KOROŠKI SLOVENEK“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrtletno: 1 S 50 g; letoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrtletno: Din. 25.—; letoletno: Din. 100.—

Odgovor, kot so ga zaslužili.

Na zlohotne izpade celovškega nacionalnega glasila proti sporazumu v deželi odgovarja „Kärntner Tagblatt“ v številki z dne 9. t. m. v uvodniku pod naslovom „Za narodno pomirjenje“ takole:

„Ob delu za politično obnovo Avstrije se je pojavila v oficialni manjšinski politiki vlade tej politiki svojstvena odkrita volja, da je treba narodno manjšino v deželi zadovoljiti in ji zagotoviti pravice, ki ji po naravi pritičejo. To načelno stališče in stremljenje je za državo, katera naj je zgrajena na krščanski podlagi, samoobsebi umevno. Kancler Dollfuss in kancler Schuschnigg sta opetovano na javnih zborovanjih in deputacijah izjavila, da hoče vlada manjšine zadovoljiti in spoštovati njihove narodne pravice. Ni ostalo samo pri besedah, državni uradi se že precej časa bavijo z izvedbo tega načelnega državnega stališča napram manjšinam.

Pri tem je zelo značilno, da se smejo v zadnjem času z manjšinskim vprašanjem baviti gotovi listi s prozornim namenom in da smejo „Freie Stimmen“ govoriti o „ogroženi enotni Koroški“, ko je tod na delu vladna politika pomirjenja. „Priložnostni sodržniki“ napadajo v teh listih vlado v zelo prozorni obliki. Tisti, ki so članke pisali, poznajo seveda razmere iz svojega posla, vodijo pa jih očitno drugi cilji. Gre jim kratko za to, da motijo delo, ki ga pospešuje tudi razumnejše in uvidevnejše osebnosti iz takozvanih nacionalnih krogov, in vzbujajo strasti. Koroško manjšinsko vprašanje so, kot smo že večkrat poudarili, voditelji nemških manjšin v drugih državah spoznali v njegovem pravem pomenu in sedaj so tudi voditelji nemškega šolskega društva Südmarke pozdravili dejstvo, da se na Koroškem išče rešitev. Če torej „priložnostni sodržniki“ vprašujejo, kako gre nemškim manjšinam, ali dobijo, kar hočemo na Koroškem dati Slovincem, potem to vprašanje dokazuje na eni strani svoj namen, na drugi strani pa nacionalno kratkovidnost gotovih krogov. Manjšinsko vprašanje je predvsem nemško vprašanje in previdnost ter modrost narekuje, da se tam, kjer Nemci odločujemo, spoštujemo manjšinske pravice. Tako utrjujemo dejanski in moralni položaj nemških manjšin, za katere moramo taisto zahtevati, kar mi tukaj manjšini postavno priznamo. To je narodna manjšinska politika.

S povdankom naglašajo nacionalni krogi, da je nemštvo pri nas baje ogroženo, govorijo o nemškem kulturnem krogu, h kateremu se baje prištevajo koroški „vindišarji“ in temu krogu nasproti postavijo srbski krog, kateremu baje hočejo pripadati šovinisti izmed Slovencev. Baje zahtevajo Slovenci celotno jezikovno-mešano ozemlje v samoupravo, kar pomeni za nacionalne nezadovoljneže teritorialno oddelitev ozemlja. Slovenci, tako pišejo, zahtevajo učitelje, zdravnike, duhovnike, in te že vnaprej imenujejo od dežele plačane agitatorje, ki stremijo samo za tem, da odtrgajo „vindišarje“ od državnega naroda, jih poslovenijo in tako tekom let ustvarijo predpogoj za delitev dežele potom teritorialne samouprave. Vsem stremljenjem, da se nudi Slovincem kot narodni manjšini pravica, odgovarja pisec v „Freie Stimmen“ s kategoričnim: Nikoli!

Tako jezdi kratkovidna nemška svobodomiselna strankarska politika slepo naprej in je ne briga dalekosežnost zadeve, s katero se peča površno in s svojim namenom. Čudno se zdi, da je taisti list zagovarjal narodne socialiste, ko so iskali veleizdajskih vezi onstran Karavank in hoteli zavolevati Avstrijo za ceno delitve Koroške. Četudi je to dokazano, vendar velenemški list ni videl pri tem Koroške ogrožene. Ker pa sedaj vlada hoče

resno doseči sporazum z narodno manjšino — na kar nekdanji liberalni in svobodomiselni mogotci niso nikdar mislili — zato vpijejo: Roke proč od Koroške...

...Pri reševanju manjšinskega vprašanja mora biti poleg krščanskega stališča vodilo tudi avstrijsko poslanstvo v srednji Evropi. Mi hočemo in moramo biti most med narodi, nosilci sporazuma med ljudstvi. To zahteva poleg lepe besede tudi delo, s katerim moramo začeti v lastni deželi. Kdor vprašanje pri nas pozna in se ozira na položaj manjšine, ve, da bo imelo tako delo samo ugodne posledice za nemške manjšine ter za sporazum in pomirjenje med narodi.

Manjšinsko vprašanje na Koroškem se — kot ostala slična narodna vprašanja — ne bo reševalo

z frazami in ne z liberalnimi načeli minule dobe. Načela, ki bodo pri reševanju manjšinskega vprašanja edino merodajna, so: naravne pravice, ukoreninjene v temeljih krščanske države; sporazum in pomirjenje med narodi, kot to tirja poslanstvo Avstrije; pomoč nemškim manjšinam v drugih državah. V tej manjšinski politiki ni prostora za nacionalno ozkosrčnost, za nacionalni strah in osebno maščevalnost.“

Op. ur. Veseli nas, da najdemo v jedrnatem odgovoru nemškega lista potrjene svoje lastne misli, ki so manjšino svoječasno napotile k polnemu sodelovanju na obnovi države. K odločno in jasno izraženemu stališču nemških krogov k manjšinskemu vprašanju v deželi zamoremo krščanskim nemškim krogom samo častitati.

Slovenska narodna zavest naj živi!

Živimo v času preizkušnje naše narodne zvestobe. Ob sencah gospodarske stiske sili v naša srca malodušje in nam hoče jemati pogled navzgor k lepemu narodnemu vzoru. Pa okoli nas so prilike, ki nas posebno v teh dneh opominjajo in bodrijo: Ob stoteri drugi brigi bodimo danes bolj kot sedaj čuječi stražniki svojega naroda! S skrbjo in ljubeznijo čuvajmo naš narodni zaklad, sveto slovensko besedo, lepo našo slovensko domovino, sveto našo pravico do prostega, neoviranega kulturnega razvoja! Če drugod silita v domove mračnajaštvo in obup, mi moramo s svojo mislijo, besedo in dejanjem dokazati, da nismo suženjske duše, marveč da bolj kot kedaj danes tli v naših srcih ljubezen do slovenskega sveta in da gori v naših dušah zavest, da smo sinovi in hčere slovenske narodne družine.

Ni tudi slučaj, če se v teh dneh obnavlja v deželi stara prostaška gonja proti nam Slovincem. Medtem ko naša deca v šolah lomi le še neko nerazumljivo mešanico tujega jezika in ne pozna niti več črk naše slovenske pisave, smo danes lahko priče nove kulturne sramote onega dela nemškega naroda, ki kljub veliki gospodarski in moralni brigi avstrijske vlade pozna le en sam cilj: raznaroditi slovensko ljudstvo in ga ponižati v hlapce in sužnje. Iz zlobnega namena skušajo danes nacionalni krogi v Avstriji zabrisati kanclerjevo besedo izza letošnjega februarja, ko je govoril zastopnikom slovenske manjšine: „Ostanite zvesti svoji slovenski narodnosti! Odpadniki še niso nikdar koristili nobenemu narodu. Kot šef zvezne vlade odklanjam in z

menoj odklanja vsa zvezna vlada vsako hoteno raznarodovanje in skrbeli bomo za to, da nudimo Slovincem tudi možnost, da ostanejo dobri Slovinci. Nimamo nobenega interesa na tem, da bi iz Slovencev delali Nemce. Pač pa imamo interes, da so in ostanejo tudi Slovenci dobri in zvesti državljeni zvezne države Avstrije.“ Malo, bore malo je zvestobe kanclerju v raznih protislovenskih člankih nacionalnih listov in raznih prireditvah nacionalnih organizacij!

Naj nas ne motijo v naši narodni ljubezni vse sence okoli nas! Podvojimo le silo našega narodnega življenja in dobro berimo besede slovenskega pisatelja in rodoljuba, naslovljene na Slovence:

„Vi sinovi in hčere majhnega, mehkega naroda, se bojite, da se vaš narod stisne in izpodrine ob splošnem napredovanju večjih narodov, ki mu ne dopuščajo posebnega razvoja. Bojite se, da se potopite v drugih narodih kakor vaša Drava v tuji Donavi. Ta vaša bojazen ni upravičena ne pred Bogom in ne pred svetovno zgodovino. Pred Bogom ne, ker on je ustvaril slovensko ljudstvo, mu dal njegov lepi jezik in lepo domovino in mu ni odrekel pravic, podeljenih drugim narodom. Božjo pravico torej ima slovenski narod do življenja v družini narodov, kakor krožijo velike in male zvezdice po svojih tirih okoli sonca. Vaša bojazen Slovinci, ni upravičena tudi ne pred svetovno zgodovino, ker v vseh njenih tisočletjih do danes še ni preminil noben versko in npravno krepek narod, kakoršen je vaš, dokler je čuval vernost in npravnost, ti svoji najvišji blaginji.“

Avstrija in Jugoslavija.

Tik pred kanclerjevim odhodom v Italijo, kjer se je sestal z Mussolinijem, je imel avstrijski zunanji minister Berger-Waldeneegg v klubu dunajskih industrijev govor o zunanje-političnem položaju države, v katerem je med drugim izjavil o sporazumu z Jugoslavijo sledeče: „Tesni sporazumi med Avstrijo, Italijo in Jugoslavijo lahko postanejo temelj, na katerem se bo znova pozidalo mlado, sveže življenje v podonavski kotlini.“

H temu značilnemu stavku dodaja dunajski dopisnik ljubljanskega „Slovenca“ sledečo pripombo: Po mojem mnenju je to prvič v vsem razdobju povojnih let, da je aktivni avstrijski minister tako jasno in nedvoumno izpovedal svojo željo, da bi bila njegova domovina tesno povezana z Jugoslavijo. Vsi dosedanji avstrijski zunanji ministri so se Jugoslavije dosledno izogibali in zato pomeni

Berger-Waldeneeggova izjava naravnost revolucijo v miselnosti zvezne vlade glede koristnosti sodelovanja z državo, ki zanjo takorekoč ni obstojala. Naravno je, da je treba iskrenost teh besed, ki pridejo po 17 letih popolnega molčanja, šele preizkusiti, toda beležiti jih je treba kot dokaz, da se je polagoma nekaj le spremenilo.

V rešitev podonavskega vprašanja je predlagal Mussolini dvostranske pogodbe med vsemi državami Podonavja. Tako naj bi Avstrija sklenila z Italijo in z Jugoslavijo posebno pogodbo, po kateri bi se Italija in Jugoslavija obvezali nuditi Avstriji v slučaju potrebe vojaško pomoč. Tako je razumeti ministrovo izjavo, ki jo navajamo, kot pripravo na predstoječa meddržavna pogajanja.

Bodoča organizacija avstrijske mladine. Vlada pripravlja postavni osnutek, na podlagi katerega bo avstrijska mladina od 6. do 18. leta organizirana v enotni mladinski organizaciji. Organizacija

bo deljena v katoliško in posvetno skupino. V prvi skupini bodo vse organizacije katoliške akcije, posvetna pa bo združevala vse dosedanje mladinske organizacije. Vrhovno vodstvo mladinske organizacije bo v rokah kolegija treh članov, t. j. zastopnika Cerkve, vodje Jung-Vaterlanda in zastopnika naučnega ministrstva. Člani organizacije bodo dobili tudi enotno uniformo.

Številke volitev v Jugoslaviji. Po uradnih številkah je 5. maja glasovalo v Jugoslaviji vsega 2.778.172 volilcev ali 72% upravičencev. Od tega odpade na vladno listo nekaj nad 60%, na listo opozicije 35% glasov. V dravski banovini je glasovalo 47% in od teh nad štiri petine za vladno listo. Razen 4 bivših poslancev so bili v dravski banovini izvoljeni popolnoma novi ljudje. Med drugimi je bil izvoljen v slovengraškem okraju dosedanji celovski konzul g. dr. Anton Novačan. G. konzul si je tekom leta dni pridobil mnogo prijateljev v vseh krogih glavnega mesta dežele, ki ga bodo odhajajočega v novi delokrog ohranili v toplem spominu.

Jugoslavija in Italija. Listi poročajo, da se ustavi jugoslovanski ministrski predsednik Jevtič na svojem potu v Ženevo, kjer bo prisostvoval končnemu razščiščanju jugoslovanske pritožbe proti Madžarski, v Benetkah, kjer se sestane z italijanskim podtajnikom Suvichem. Temu prvemu sestanku državnika Male zveze z odgovornim zastopnikom Mussolinija bodo sledili še drugi sestanki med ostalimi predstavniki Male zveze in italijanskimi državniki v Ženevi. Da se je Italija najprej obrnila na jugoslovanskega ministrskega predsednika, je s tem podčrtala važnost Jugoslavije pri sklepanju podonavskega pakta kakor tudi željo, da se spravi s svojo jugoslovansko sosedo.

Maršal Pilsudski — oče Poljske — je umrl. V nedeljo zvečer je umrl za želodčnem raku maršal Pilsudski. V svetovni vojni se je boril na čelu poljskih legijonov proti Rusom. Ko je nemška armada zasedla Poljsko, je bil poklican v začasni državni svet poljske države. V svetu se je boril za popolno poljsko samostojnost in bil nato vsled odklonitve zaprisege nemški oblasti od Nemcev interniran. Po prevratu se je vrnil v Varšavo in sodeloval na utrditvi samostojne in neodvisne države. V letu 1925 je stopil, prisiljen vsled notranjepolitične neenotnosti, na čelo vojaške revolucije in vzel usodo mlade države v svoje roke. Po dolgoletnih notranjepolitičnih nemirih se mu je zadnje dni pred smrtjo posrečilo dati Poljski novo ustavo. Država je priredila svojemu velikemu maršalu veličasten pogreb.

Papež o Nemčiji. O priliki sprejema nemških romarjev v Vatikanu je imel sv. oče govor, v katerem je zavzel ostro in odločno stališče proti preganjanju katoličanov v Nemčiji. Papež je dejal, da vsak dan dobiva poročila, kako se katoličanom v Nemčiji preprečuje izvrševanje njihovih verskih

dolžnosti in nalog. V Nemčiji ne preganjajo samo laičnih oseb, ampak tudi škofe in duhovnike ter odvajajo v zapor celo redovnice. Nemčijo skušajo razkristjaniti in jo dovesti v barbarsko poganstvo. Nič se ne opušta, kar se smatra kot sredstvo, da bi se katoliško življenje popolnoma uničilo.

Zmaga katoliške stranke v Španiji. 6. maja se je sestavila v Madridu nova vlada. Ta sestoji iz večine katoliških ministrov, ker ima katoliška ljudska stranka v kortesih — španskem parlamentu — večino poslancev. Predsednik republike in levičarski krogi so se dolgo upirali uveljavljenju katoliške stranke, končno pa so se morali udati. Vlada razpolaga v kortesih z absolutno večino, ki sicer ni velika, a je strnjena in enotna. Vladni listi naglašajo, da je s tem zaključena kritična doba Španije in da se prikazuje na obzorju zarja boljše bodočnosti.

Tako slavi Anglija svojega kralja. Vladarski jubilej v Angliji je resnično postal jubilej svetovnega imperija. Slavnostni sprevod je spremljala množica, ki je štela do 10 milijonov glav. Z dežele in kolonij je došlo do 2 milijona oseb. Svečanost je dosegla svoj višek v katedrali sv. Pavla, kjer se je vršila svečana zahvalna služba božja. Radio je ves dan prenašal pozdravne govore iz vseh delov angleškega imperija, prav tako se je ob koncu kralj Jurij preko radia zahvalil svojim podanikom z govorom, ki je izvenel v proslavo angleške domovine. Manjše proslave so se vršile tudi v vseh ostalih večjih mestih.

V srednje šole!

Šolsko leto se nagiba h koncu. Še prej, da pričnejo dvomesečne poletne počitnice, se vršijo sprejemni izpiti v prvi razred prihodnjega šolskega leta. Da bi tedaj prihitelo k izpitu čim največ fantov in deklet tudi iz naših krajev!

Narod brez izobraženstva — rastlina brez cveta, drevo brez sadu, gora brez zelenja, družina brez otroka. Šele v duhovnikih, profesorjih, učiteljih, pravnikih, zdravnikih dozori božja rastlina naroda v svojem cvetu, ter krasí svojo okolico z barvo, vonjem in daje zdrav, poln sad. Prosti poklici šele dopolnijo narodno družino in s svojim delom ji dajo svojstven, naroden pečat. Narod brez izobraženstva je podoben družini brez očeta, ki mora živeti pod tujim varuštvom in ji nedostaje toplega družinskega duha.

Zdravi smo v korenini. Naša verska in narodna zavest sta ji dobra zemlja. Naj nas ne straši, če moramo gledati vrsto grobov naših dragih, ki jih je pokosila bela žena, komaj so po letih študija našli pot nazaj domov! Le še večja bodi naša skrb, do dobro izpolnimo nastalo vrzel. Sicer danes prosti poklici ne nudijo bogastva in le prečesto se tod reže preprost

črn kruh. Ljudstvu pa zato nudijo tem več duhovnega in duševnega kruha in mu tako bogato odplačajo žrtve, ki jih zanje doprinašajo njihovi dragi.

Stariši! Pošljite tudi letos svoje nadarjene sinove in hčerke v srednje šole. Žrtvujte jim še kos svojega trpljenja, oni sami in ves narod vam bo zato nekoč vedel hvalo. —e.

DOMAČE NOVICE

Nacionalna doslednost. „Freie Stimmen“ si v zadnjem času dopadajo v ostrih, povsem neupravičenih izpadih proti slovenski manjšini v deželi. Pri tem zasledujejo cilj vzbuditi v vrstah slovenskega ljudstva razdor in sovražstvo ter onemogočiti pripravljajoče se pomirjenje v sožitju obeh narodov v deželi. **Taisti list, ki daje danes prostor tako nizkotni gonji proti Slovincem, je pisal v številki z dne 14. junija lanskega leta pod naslovom „Manjšine v avtoritarni državi“ med drugim sledeče:** Z zahtevo, da se manjšina podredi državi, še ni vse storjeno. Država sama mora nuditi pogoje, da jo manjšina zamore tudi notranje priznavati. Če država manjšino nasilnim potom jezikovno in kulturno zatira, škoduje sebi in si izpodkopa tla, na katerih stoji sama. Tako zločinstvo zatiranja se končno kaznuje samo. **Raznarodovanje tujega naroda ni samo nemoralno, marveč tudi nesmiselno. Ugled države bo samo narastel, če dovoljuje narodnim manjšinam samobitno narodno življenje. Tožbe raznarodovanih milijonov so ognjišča največjih nemirov v državni politiki. Spoštovan narod edino more biti most do drugih narodov, zaničevan pa nikoli...** — Leto dni navrh pa taisti list na zlohoten način ščuva koroško javnost k nadaljnjemu raznarodovanju koroških Slovinccev. S tem ožigosa svoje sedanje počenjanje s svojimi lastnimi besedami kot nemoralno in nesmiselno. Ob tej sodbi je vsaka naša beseda odveč.

Z dežele. Iz prozornih namenov je začel kulturni odsek koroškega Heimatbunda z vso naglico in vno mo vršiti med našim slovenskim ljudstvom svojo nemško propagando. Z avtom vozijo pevce, govornike in odre vsako nedeljo kam drugam. Bili so že v Pliberku, Grebinju, Grabštanju, Pokrčah, Ličji vasi, Kotmari vasi, Svetni vasi, v Štebnu pri Bekštanju, Ločah, v Št. Jakobu v R. in na Bistrici. Naslov njihove igre „Der Bürgermeister von Hintertupfenbach“ znači kakovost teh nastopov. Ljudstvo je napram tej nenavadni in nemške kulture nevredni reklamami brezbržno. Mnogokod pa se čudi, kako ta organizacija spoštuje svoječasno kanclerjevo izjavo o vrednosti narodnega odpadništva. Če kod, smemo govoriti o sabotaži vladnega dela baš pri tej propagandi nemškega Heimatbunda.

PODLISTEK

Ksaver Meško:

Na Poljani.

(29. nadaljevanje.)

Že prve dni počitnic je bil Vendelin malo doma. Zahajal je na Gornjo Poljano. Nande je zvedel in je izpovedal, da poseda po gostilnah in popiva.

„Pijančuje?“

Zavzele so se svetle mlade oči, zadržteli sta srca, tuji hudobiji, kakor je tuj svetli dan noči.

„O Vendelin, bratec, mili in ljubljeni!“

V tesnobi in bridkosti sta klicali srca.

„Celo s Petrom sta se sprijaznila in pijančujeta skupaj.“

„A za naju nima časa!“

„O Vendelin, bratec, ljubljeni, ljubeč poprej tako gorko, ob kateri nesrečni uri je umrla v tvojem srcu ljubezen do sestric, revnih in zapuščenih!“

Grenke solze so zakalile nedolžne modre oči, ljubezni polne, po ljubezni hrepeneče, ljubezni proseče z vdanostjo in najsrčneje...

Na sv. Ivana dan je prišel na Trato Dolinarjev Ivan. Prinesel je deklicama pravljicne knjižice s pestrimi slikami okrašene.

O veselja, o radosti v mladih srcih!

„Glej, Vendelin, kako krasno!“

A Vendelin, ki tisto jutro še ni odšel na Gornjo Poljano, se je ozrl malomarno na darila, povsem nič vzradoščen po njuni radosti. Ivana je komaj pogledal. Izpregovoril je z njim nekoliko besed, a ni govoril prijazno, v zadregi skoro in razdražen, kakor bi ga motil tovariš ali bi ga bilo sram pred njim.

O Vendelin, ali si pretrgal tudi s tem vez nekdanjega prijateljstva, mladostne ljubezni? Slabo ti brez ljubezni, o Vendelin!

Dan za dnem je zahajal na Gornjo Poljano. Vračal se je v mraku, z zardelimi očmi, z razpaljenimi lici.

Sestri sta ga videli prihajati in sta se mu ognili plašni in sta zbežali v izbo ali k teti Katri.

Vrnil se je v mraku. Ko je stopal mimo kuhinje, je prišla iz nje ravno Jerica.

„Oho, sladko dete!“

Naglo jo je prijel za roko in ji je ovil levico okoli pasu. Tanek, poltih glas je razvenel po veži, v kuhinjo, kakor glas ptice, splasene iz sladkega spanja sredi noči.

Kakor bi jo pograbile močne roke za sključene rame in bi jo okrenile v hipu, se je obrnila ob ognjišču stara Katra. Upalo in usahnelo lice je prebledelo še bolj; zadržtela so ji velá usta.

„Ali tudi ta! — O Trata! O Marija!“

Spomnila se je rajne in njene oporoke, bremena, ki ga je naložila v težki uri, ko se ne odreče človeku ničesar, ko je komaj viden kimljaj glave prisega, sveta in močna. Spomnila se je in je stopila naglo proti durim.

„Pusti dekle, Vendelin!“

Ni pogledal starke, trepetajoče od vznemirjenja in od nevolje, a tudi izpustil ni drhteče mladenke.

„Pusti jo! O ko bi videla to rajna mati!“

Vsa bol, ki je polnila srce in je bila velika, da bi najrajši umrlo srce, ker je ni moglo več nositi, je zaječala iz kratkih besed.

Kakor bi ga zadel močan udarec, je sklonil študent glavo, je izpustil deklico in je šel naglo v nadstropje.

S solzami v očeh, pekočimi, kakor če bi nesla k pogrebu lastno dete, je strmela Katra za njim. „Ali tudi ta? — O Trata, s prokletvom udarjena! O deca, izgubljena!“

Kako si sejala, o Katra? Kaj si sejala, ali snetljivo seme?... Povzdignila je oči k Materi božji, viseči v veži, in glej, ne sence greha ni bilo v očeh, ker ni bilo sence greha v srcu.

In tako je vstalo v srcu, trpečem, a močnem ob zavesti, da je sejalo dobro seme, mehko upanje.

„Pije, nadleguje dekleta — a glej, spomin na mater mu je še svet. Morda vendar ne propade popolnoma... O Kristus, usmili se! O Devica, usmiljenja polna, varuj ga ti!“

Na predvečer pred starim letom je zašumelo na Trati.

Proti večeru, v prvem mraku se je vrnil Peter pijan domov. Zibaje se je iskal po hiši Jerice. Ko je ni našel nikjer, se je napolnil v hleve. Črez hip je prihitelo dekle preplašeno iz hleva, Peter za njo. A že je stal Andrej ob njem.

„Mir dekletu!“

„Stran, stavec, hlapec!“

Nande, stoječ nekoliko korakov strani od Andreja — on je poklical Andreja, ko je opazil iti Petra v hlev — je videl, kako je zardelo resno lice starčeve, kako so se mu napele žile na čelu. Ne da bi rekel še besedico, je povzdignil hlapec roko in je udaril zasramovalca s težko pestjo. Napol cvileč, napol ggrajoč glas se je zaslišal v polmraku. Kakor besen se je zagnal Peter v starca, a je odletel takoj v stran. Lotil se ga je spet, hropeč, sikajoč, kletve, tresoč se po vsem telesu. A hlapec ga je pahnil še dalje od sebe.

(Dalje sledi.)

Sprejemni izpiti na zvezni gimnaziji in realni gimnaziji v Celovu se vršijo 3. julija (začetek ob 8. uri zjutraj). Pismeni izpit obsega: 1. prost sestavek. 2. Prosto ponavljanje berila. 3. Štiri računске naloge v oblikah iz praktičnega življenja. Pri ustnem izpitu se bo zahtevalo znanje snovi 4. ljudskošolskega razreda. Pismene prijave je vložiti kolektivno z 1 S do 15. junija ravnateljstvu zavoda. Priložiti je rotni in domovinski list. Za realno gimnazijo je dovoljen v prihodnjem letu samo eden prvi razred. Ostale prošilce bo dež. šolski svet dodelil realno-gimnazijskemu oddelku zvezne realke. Izpiti v višje razrede se istotako začnejo 3. julija in nadaljujejo 4. julija.

Sv. birma v Dobrli vasi. Po preteku 10 let smo imeli 1. maja birmo. Prevzv. pomožni škof dr. Rohrachter so se pripeljali že prejšnje popoldne k nam. Na trgu pred staro šolo jih je čakala duhovščina in šolarji s celotnim učiteljskim zborom. Mil. prošt Truppe je predstavil g. škofu posameznike, nakar je škofa pozdravil v imenu šole g. nadučitelj Köstner. Za tem so nastopali šolarji z deklamacijami (ena slovenska in tri nemške) ter 4. in 5. razred z deklamacijo v zboru. Izvršilo se je lepo; nato so škof odšli v šolo, da so tam prisostvovali izpraševanju iz verouka. Otroci so v vseh razredih prav gladko odgovarjali, tako da so bili škof kot tudi katehet (g. prošt) in drugi zadovoljni. — Na slavoloke in lepo okrašeno cerkev ter na živahno streljanje z možnarji tudi ne smemo pozabiti. Slavolokov je bilo 19 (dva tudi v Goselini vasi in eden pri vhodu v župnijo, kjer bi Prevzvišeni morali voziti iz Grabštanja v našo župnijo). Veliko dela so si prizadejali dobri možje in fantje ter nič manj dekleta in žene, da je bila cerkev tako svatovsko ozaljšana in da je bilo tudi izven cerkve vse v redu, pa lepo pripravljeno. Z združenimi močmi se doseže veliko. — Na dan sv. birmе so škofa pozdravile na dvorišču proštne slovenske in cerkvene organizacije v slovenskem jeziku. Trije šolarji-birmanci s prelepo pozdravno pesmico uršulinke m. Elizabete, nato zastopnici Marijinih družb, predsednik izobr. društva in načelnik župnijske katoliške akcije. Pred cerkvijo je prvi pozdravil g. škofa mil. prošt kot voditelj župnije. Pozornost ljudi, s katero so vsi poslušali ta govor, je priča, da je bil lep in ne predolg (da je bil predolg, so mogli trditi le oni, ki jim ni bilo všeč, da je govoril g. prošt slovensko). Za proštovim pozdravom so pozdravili visokega gosta zastopniki svetnih oblasti in društev (gasilci, pevci, šolarji) v nemškem jeziku. Nad 20 duhovnikov je spremljalo Prevzvišenega v cerkev, kjer je med sv. mašo podelil dvema bogoslovcema celovškega bogoslovja (eden obeh je tukajšnji rojak) nižje redove. To je bil izreden dogodek za župnijo, kajte običajno se sv. redovi podeljujejo le v škofovskih cerkvah. Med sv. mašo je imel Prevzvišeni lepo pridigo, katera je tudi tistim šla do srca, ki sicer le redkokdaj slišijo božjo besedo. Po sv. maši je imel slovensko pridigo g. župnik Poljanec iz Škocijana, ki je dobro obrazložil sedmere darove sv. duha. — Birmancev je bilo 141, ki so pa bili poleg domačih še iz nekaterih sosednjih župnij. Ako omenimo, da so tudi pevci storili svojo dolžnost kar lepo, smo opisali slovesnost, kakoršne nimajo povsod. Škof so odhajali zelo zadovoljni, zadovoljni pa so s potekom svečanosti lahko tudi vsi župljani s svojim duhovnim voditeljem g. proštom. Dal Bog, da bi milost sv. Duha ne bila prazna v onih, ki so jo sprejeli!

Po Sloveniji se dvigajo evharistični križi. Priprave za junijski evharistični kongres v Ljubljani so v polnem teku. V Ljubljani že gradijo veliki štadijon, po vsej Sloveniji se vadijo pevski zbori, ljudstvo pa se pripravlja na velike dneve z molitvijo. V veliki večini slovenskih župnij se dvigajo evharistični križi, ki spominjajo vse farane na evharistični kongres. Križi so visoki 10 do 20 metrov. Blagoslavljanje križev se vrši povsod izredno slovesno. Ljudje se zberu v domači cerkvi, odkoder se podajo s svečami in bakljami v rokah k postavljenemu križu. Med potjo pobožno molijo in prepevajo evharistične pesmi. Med župnijami je naravnost tekmovanje, katera bo imela lepši in večji evharistični križ. Ker je kongres namenjen za vse katoličane cele države, se obeta večstotisoča udeležba v Ljubljani.

Grozen umor pri Lučah. V nedeljo 5. maja je došla vest o strašnem zločinu, čigar žrtev je postal revirni gozdar na posestvih ljubljanskega škofijstva g. Emil Krištof, rodom iz Dvora pri Pliberku in nečak prevzv. knezoškofa dr. G. Rožmana. G. Krištof je šel v soboto zvečer na peteline in se je hotel drugi dan zjutraj vrniti do božje

Wenn Sie einen
guten Malzkaffee wollen,
verlangen Sie
den mit dem
Kneippbild.

Verlangen Sie
Kathreiner

službe v Luče. Na Planici blizu Gutenbergove kočice pa ga je ob pol 5. uri zjutraj napadel maskiran zločinec, najbrže lovski tat. Po približno eni uri sta prihitela na mesto, odkoder so čuli štiri strele iz lovske puške, dva možka, ki sta opazila maskiranega morilca še ob žrtvi. Neoborožena je morilec odpodil s streli. Pokojni gozdar Emil Krištof, je 28 let star, zapuščča ženo in dva otroka. Bil je v službi zvest in točen ter v Lučah splošno priljubljen radi svojega socialnega postopanja. Rajnega gozdarja, ki je postal na tako žalosten način žrtev svojega težkega poklica, so pokopali v torek 7. maja v Lučah, žalujoča žena in oba otroka so deležni toplega sočutja. Ugledni Krištofovi družini v Dvoru izrekamo ob izgubi dobrega sina in brata naše iskreno sožalje. Naj rajnemu sveti večna luč!

Pečnica pri Baškem jezeru. Vsa fara se je zbrala letos na Št. Ferjanovo pri podružniški cerkvi sv. Gregorja v Spodnjih Borovljah ter je od tam korakala v mogočni procesiji v farno cerkev v Pečnico. Tam ima sv. Florijan svoj posebni oltar. Samó možkih smo našli stoinšestdeset, med njimi požarna bramba v uniformi. Ko smo prišli do gasilnega doma, na katerem je krasna podoba sv. Florijana, zaščitnika pred požari, slikana od našega že umrlega slikarja Markoviča iz Rožeka, se je postavila bramba pred podobo v „pozor!“, domači župnik pa je stopil pred podobo ter trikrat zaklical: Sveti Florijan, naš veliki patron, varuj nas časnega in večnega ognja! Vse je odgovorilo: Sveti Florijan, prosi za nas!

Odperta noč in dan so groba vrata... (Škocijan.) Letos imamo že 12 mrličev, med temi 6 otrok. Pa samo 6 rojstev. Se pač tolažimo, kakor v mestih, da nas bo okolica oživila, da naš lep kraj ne postane puščava. V četrtek smo ob obilni udeležbi pokopali blago Kuzmovo mater v Srčah, Nežo Mihov. 83 let je rajna dočakala, 50 let je živela kot vdova. Dokler je le količkaj mogla, je vsako jutro tudi ob najgršem vremenu in najhujši zimi prišla k sv. maši dobro uro daleč. Tako je našim materam in gospodinjam pokazala, kje naj iščejo tolažbe in pomoči zase in za svojo družino. Večni pokoj ji!

Namesto venca na grob č. dekanu Hribarju je darovala Breznikova družina v Pliberku svoto 15 S v dobre namene.

Drobiž. Za upravitelja pliberške dekanije je bil imenovan č. svetnik J. Vintar v Šmihelu. Za župnika v Št. Lipšu je bil inštaliran č. g. J. Pollak. Za provizorja v Pliberku je imenovan č. J. Koglek. — Od 11. do 14. maja je bival v deželi na inšpekcijskem potovanju gen. drž. komisar major Fey. — Prav svečano so praznovali materski dan letos v Celovcu. Višek prireditve je bilo veliko zborovanje na Dollfussovem trgu, kjer je zbrano množico nagovoril prevzv. knezoškof dr. Hefer. — Znani lesni trgovec kom. svet. Valentin Leitgeb v Sinči vasi je praznoval svojo osemdesetletnico. — Vas Stari grad pri Bekštanju je dodeljena poštnemu uradu v Ločah. — Pred prizivnim senatom dež. sodišča v Celovcu sta bila obsojena na denarno kazen 60 odnosno 30 S urednika celovških „Freie Stimmen“ zaradi nekega članka protidržavne vsebine. — Člana pomožne policije J. Starca so na Bistrici pri Pliberku napadli neki nar. socialisti in ga težko ranili. Prjeli so jih in oddali dež. sodišču. — V Špekovi gostilni v Vovbrah sta se stepla vrtnar Duller in hlapec Klemen

Lipuš. Duller je obležal težko poškodovan, Lipuša pa so zaprli. — Gabrijel in Jožef Makig iz Koženavre sta bila vsled nasilnega vedenja nasproti orožnikom obsojena na 12 oz. 10 mesecev težke ječe. Vložila sta priziv. — V Borovljah je umrl bivši obč. tajnik Andrej Papp.

NAŠA PROSVETA

Ustanovni občni zbor izobr. društva v Galiciji. Predzadnja nedelja je privabila k Ogrinu prav številno družbo gospodarjev, mater in mladine h krstni prireditvi novoustanovljenega izobraževalnega društva. Zbor je otvoril vrli župan g. Urank s pozdravom na došle zastopnike podjunskih društev in vse navzoče ter v jedrnatih domačih besedah obrazložil važnost popoldneva. Za njim so nastopili gališki pevci pod vodstvom g. Ogrisa. Četudi šele začetnik, je zbor dokazal, da razpolaga s prav dobrim pevskim materijalom in da ima vztrajnega pevovodjo. Zapel je več domačih in tudi umetnih pesmi, katere je občinstvo sprejelo s toplim navdušenjem. Nato je zvezin govornik v daljšem govoru obrazložil temelje prosvetnega delovanja. S posebnim poudarkom je naglasil, naj je delovanje novoustanovljenega društva posvečeno družini, naj goji zdravo stanovsko in narodno zavest in tako v svojem področju prispeva k obnovi ljudstva. Govor so vzeli navzoči z odobravanjem na znanje. Nato sta se oglasila k besedi predsednika celovškega in globaškega društva ter toplo pozdravila krst novega društva in mu želela mnogo uspehov v bodočem delovanju. Sledil je nastop galiških deklet v dekliškem zboru. Presenetili so sveži in čisti glasovi in dvorana je dekleta nagradila z navdušenim ploskanjem. Pri sledečih volitvah je bil izvoljen za predsednika g. Pegrin Šiman iz Abrij, njegov namestnik je Vedenik Jože iz Apač, tajnik je g. Ogris Andrej, njegova namestnica pa Krista Kometter; za blagajnika je bil izvoljen Lušin Lojze, za namestnico pa Tončka Božič, prva knjižničarka je Božič Micka. Spet so nato nastopili pevci in želi posebno s pesmijo „O gališki fari“ poseben aplavz. G. Urank je nato uspeli občni zbor zaključil z zahvalo vsem.

„Miklova Zala“ v Škocijanu. Dvakrat jo je podajala naša mladina. Obakrat je bil naval, da bi imoziče ne mogla obseči nobena dvorana. Došli so iz vse okolice, celo iz daljnega Grabštanja in Mostiča, Grebinjski Klošter je poslal 12 krepkih fantov. Igrali so obakrat prav lepo in ginljivo. Predvsem so se vsi brez izjeme odlikovali s pravim uživetjem v dejanje, tako da je bilo na odru več življenja kot igre. Omenimo naj še izurjeni kvartet iz Mohlič in Kamena, ki je med odmori ubrano in neumorno prepeval slovenske pesmi. Jih je res malo takih „biksarjev“! Domači č. župnik nam je podal pred igro zanimivo zgodovinsko sliko o turških bojih na Koroškem v letih 1473 do 1478. Tako so se ljudje dobro uživali v vsebino iepe koroške igre.

„Miklova Zala“ v Št. Janžu. Po par letih je naše društvo na splošno željo priredilo „Miklovo Zalo“. Velikanska udeležba je dokazala njeno nezmanjšano priljubljenost. Na obeh prireditvah, v soboto in nedeljo, je bilo navzoče najmanj 600 ljudi. Pohvaliti moramo vse igralce, ker so vsi brez izjeme dobro rešili svoje vloge. Posebej pa naj pohvalimo Mirka, ki je s svojim sijajnim nastopom navdušil vse gledalce. Pa tudi Serajnik, Zala, Tersglav ter posebno Almira so nas v svojem prvem nastopu naravnost presenetili s krasno igro. Tudi Turki so bili brezhibni. Občinstvo je igralcem viharno ploskalo in se razšlo navdušeno za lepe vzore, kot jih kaže ta domača igra. Omenimo naj še, da so v soboto zvečer neki rogovileži hoteli motiti prireditev in baje so celo nekje v Celovcu iskali za to dovoljenje. Kot značilnost omenimo, da je nek poznan član tukajšnjega Heimatschutza označil našo prireditev kot prireditev Kranjcev, istočasno nemško prireditev bivšega Junglandbunda v Svetni vasi pa kot prireditev Korošcev. Kako je obe prireditvi — nemško in slovensko — ocenilo ljudstvo, pa kaže udeležba. V Svetni vasi so jih menda našli do 60. „Miklovo Zalo“ bo društvo na splošno željo v par tednih ponovilo.

Škofiče. (Igra.) Koncem aprila je „Edinost“ priredila šalivko „Tetka na konju“, katero so dekleta-novinke prav dobro podale. Sodelovali so pevci s par koroškimi in želi toplo priznanje. Na državnih praznikih pa smo se zbrali v farni cerkvi k slovesni službi božji. Po sv. maši smo zapeli državno himno.

Št. Rupert pri Velikovcu. „Miklovo Zalo“ igrajo člani škocijanskega društva v Narodni šoli v nedeljo 26. t. m. ob pol 3. uri pop. Veliki, ja izredni uspeh prireditve te igre doma bo gotovo navdušil vso velikovško okolico, da se prireditve polnoštevilo udeleži. Nastopi tudi škocijanski moški zbor.

GOSPODARSKI VESTNIK

Zamudno, pa koristno delo na polju je pletev, ki se začne. Četudi priganja delo na vseh koncih in krajih, gospodar tega dela nikakor ne sme zane-marjati, kajti škoda plevela je prav velika. Koristnim rastlinam jemlje plevel hrano, vodo, zrak, svetlobo in toploto, obtežuje obdelovanje zemlje, ovira žetev, razširja škodljivce in bolezni, one-čiščuje in kvari pridelke. Najboljše sredstvo proti plevelu je, če sejemo čisto seme in skrbimo, da ne zanesemo z gnojem, živino in orodjem plevelnega semena na njivo. V ostalem pa je spomladi, ko plevel požene, najbolj koristna brana, ki izruje ple-velne rastline, da se na soncu posuše. Branamo lahko vse rastline: ne samo žita, ampak tudi krompir, koruzo, posejano peso in drugo. To pa samo tako dolgo, dokler brana ne napravlja ško-de. Žal, da se pri nas brana še veliko premalo u-porablja, četudi nudi najcenejši način zatiranja ple-vela in rahljanja zemlje. Ponekod poznajo pletev z motiko. To delo je natančno in temeljito, le za-mudno in počasno. Okopavine očistimo plevela s pomočjo okopalnikov, ki so vsekakor najcenejši način oskrbovanja rastlin. Niso samo železni oko-palniki dobri („Planet“ i. dr.), tudi navadni pode-želski kovači napravijo prav dobre okopalnike. Pletev je eno najhvaležnejših poslov na polju, zato naj bi ji gospodarji posvečali posebno pažnjo.

O planinski paši. Živino moramo pripraviti za planinsko pašo. Mnogo živine na planini le slabo uspeva in ne prinese dovoljnih dohodkov, ker je nismo dovolj dobro pripravili za planino. Živino moramo že doma privaditi na redno bivanje na prostem. Več tednov pred odgonom na planino jo moramo vsak dan spuščati čim več na prosto. Pri-praviti jo moramo tudi dobro na zeleno krmo ali pašo. Parklje je treba prikrajšati in izpodrezati, če so nepravilno dolgi. Le živali, ki so dobro utrjene in povsem pripravljene za planinsko pašo in še posebej za hojo tjakaj, bodo zamogle dobro uspevati. Sicer često rabijo cele tedne, da se privadijo pla-ninskemu življenju in mnogokrat zamudijo naj-lepšo in najboljšo dobo planinske paše. Zato začni-te s pripravljanjem svoje živine za planino čim-prej!

Nekaj o prisilnem posojilu iz leta 1922. Leta 1922 je bilo razpisano 6 odstotno zvezno posojilo, ki naj bo odplačano v 50 letih in se glasi na stare krone. Ker je bila krona tedaj že močno razvred-notena, se glasijo najmanjši zneski na 25.000 do 100.000 kron. Mnogi posestniki papirjev tega po-sojila so mnenja, da so brez vsake vrednosti. Brez-vestni agenti so se tudi takoj lotili posla in odku-povali papirje tega posojila za prav neznatne svo-te. Posestnike zato opozarjamo, da ti papirji noti-rajo na dunajski borzi in jih avstrijski poštni hra-nilnični urad kupuje ter plačuje za 100.000 kron 8,80 do 9.— šilingov. Posestniki teh papirjev se lahko obrnejo tudi na posojilnice, ki bodo njihovo prodajo rade posredovale.

Bellaški trg 10. maja. Zelje 60—70, repa 80, pesa 60, kumare 3.—, solata v glavah 25, grah 90, če-bula 60, hren 1.80, peteršilj 1.40, krompir pozni 20, kislo zelje 60, kisla repa 50, namizna jabolka 2.—, jabolka za kuhanje 80, goveje meso 1.80—2.40, te-lečje 1.60—2.80, svinjsko 1.60—2.40, prekajeno 1.80 do 3.—, orehi 1.20, suhe hruške 1.20, češplje 1.20, smetana sladka 4.—, kisla 2.40, čajno maslo 4.40, sirovo maslo 3.80, strd 4.80, stare kokoši 3.—, jajca 10 g, kapuni 4.50 šil. za komad.

Kat. slov. izobraževalno društvo Št. Janž v Rožu ponovi v nedeljo dne 19. majnika ob pol 3. uri popoldne pri Tišlarju narodno igro

Miklova Zala

in vabi na prireditve vso okolico. Predprodaja vstopnic pri Tišlarju v Št. Janžu.

Odbor.

46

ZANIMIVOSTI

Stara žitna zrna. V neposredni bližini Budim-pešte izkopavajo starinoslovci neke starine. Pri tem delu so kopači naleteli na trdnjavski pas nekdanjega v Panoniji umrlega panonskega ce-sarja Valentinijana. V 16 m visokem stolpu so našli med ostanki pepela precej pšeničnega in rženega zrnja, ki je ležalo tam poldrug tisoč let. Kljub dolgi dobi zrnje ni izgubilo svoje življenjske sile.

Najstarejši plug. V muzeju v Hannoveru hranijo plug, ki je menda najstarejši na svetu. Našli so ga med staro šaro pred leti v Aurichu. Plug je izde-lan iz enega kosa hrastovega debla in je dolg tri metre. Starost pluga so ugotovili po daljšem pro-učevanju in strokovniaki sedaj trdijo, da izvira iz leta 3500 pred Kristusom. Danes bi torej bil star lepo število 5000 let.

Mehiški razbojniki so ujeli Slovence. Iz Amerike poročajo, da so mehiški razbojniki ujeli Slovence Lojzeta Vremšaka. Svoječasno je imenovan sku-šal v Jugoslaviji ustagoviti avtomobilsko delniško družbo, ker pa mu misel ni uspela, se je podal v Kalifornijo, kjer se je vadil zrakoplovstva. Kot le-talec je bil član družbe, ki je iskala zlato v Me-hiki. Pri tem poslu je bil ujet z še dvema tova-rišema. Za vsakega ujetnika so razbojniki zahte-vali prav znatno svoto denarja kot odkupnino. Oblast pa je poslala vojaštvo in ko so roparjem postajala tla prevročna, so ujetnike izpustili brez odkupnine. Vremšak in tovariša se nahajajo spet doma in pripovedujejo domačim svoj čudni do-godljaj.

Najdragocenejša kraljevska krona je angleška. O priliki vladarskega jubileja so jo renovirali, ker je stara že dobrih sto let. Srednji del krone je iz čistega zlata, številne dragulje so darovali angle-ški dominijoni, zlato sta poslali Kanada in Av-stralija, okraski iz platine so z Nove Zelandije, krasni brušeni diamanti iz Afrike, rdeči rubini iz Indije, modri safiri z Birme, akvamarini pa s Cej-lona. Prenovljena krona predstavlja ogromno vrednost in bo uvrščena med najdragocenejše predmete vladarske zakladnice. V tej so neiz-merna bogastva, navzlic temu pa je angleška kraljevska dvojica revnejša kot mnogi drugi An-gleži. Kajti vsa dragocena zakladnica je ponos vseh Angležev in kralja nihče ne napoti k odpro-daji tudi najmanjšega predmeta v njej.

Koliko vode porabijo gozdovi. Prof. Riegler je izmeril množino vode, ki ostane v drevesnih kroš-njah po nalivih. V krošnji smrek ostane dve tret-jini, pri bukvah ena tretjina, pri hrastih polovica vode. Bukev s tremi četrtinami metra premera ima nič manj kot 119.000 listov, za vsak kvadratni meter listne površine zahteva letno 60 litrov vo-de. Hektar bukovega gozda izhlapi letno skozi li-ste do 2000 kubičnih metrov vode. Če bi tak hektar štel same bukke, stare nad 100 let, bi na-polnila voda, ki jo gozd popije, jezero, ki bi bilo 100 cm dolgo, 100 cm široko in 30 cm globoko. Sedaj razumemo, zakaj drevesa ponekod ne uspe-vajo; ker jim primanjkuje poleg hrane tudi vode. Celotno površino gozda na vsem svetu cenijo na 4.3 milijona hektarjev in voda, ki jo vsebuje ta ogromni kompleks, bi napolnila celotno Severno morje.

Po laseh sodijo starost. Nek angleški učenjak je dognal, da ima vsak človeški las kroge, ki izdaja-jo njegovo starost kakor letnice na drevesih. Kro-gi nastajajo med rastjo las, ki ni enakomerna, marveč sunkovita. Čim starejša je oseba, tem po-časnejše rastejo lasje. Dvanajstleten človek ima v prerezu lasu na vsako desetinko milimetra šest krogov, las štiridesetletnika pa dvanajst. Poizkusi so dokazali, da je ta starostni znak zelo zanesljiv. Učenjak hoče sedaj z lasem v roki dokazati, li oseba, ki ga je nosila, kadil ali pije, kako se češe i. dr. Če se mu to posreči, ne preostane zločin-cem drugega, kot pa da se pri svojem temnem poslu vedno do golega obrijejo.

O trgovini z dekleti. Zveza narodov posveča svojo pozornost še vedno obstoječi trgovini de-klet. Za leti 1933 in 1934 ji je poslalo poročilo o trgovini s človeškim blagom 28 držav. V mali Švici so tekem enega samega leta sodili 130 trgo-vec z dekleti, v naši Avstriji je stalo pred sodi-ščem samo v času od julija 1933 do junija 1934 140 trgovcev z dekleti. Niso poslala Zvezi naro-dov poročil pa države, v katerih ta strašna trgo-

vina še vedno cvete. To so predvsem južnoame-riške države, Kitajska, Rumunija, Rusija. Upati je, da se bo Zvezi narodov vendar posrečilo ob času, da najde sredstva, s katerimi onemogoči nečlo-veško trgovanje.

Levinja v hotelu. Pozno v noči je došel v ime-niten pariški hotel gost. Zjutraj je naročil dva za-jutrnja in kilogram svežega mesa. Z glavo so zma-jevali v kuhinji ob tej čudni zahtevi in radoveden je nesel natak naročeno jedilo. Ko odpre na vlnudni „noter!“ vrata, se ves prestrašen zgrozi: na mizi poleg gospodarja je sedela — levinja. Gost takoj pomiri kot kreda bledega natakarja, češ da je levinja krotka kot jagnje ter da živi pri njem že izza svojega prvega meseca. Na željo ponudi, tako dostavi gost, celo svojo mehko tačico. Po-ročajo, da je natakar sicer zajutrak odložil, svoje roke pa le ni položil v tačico.

Najmanjši kino na svetu je v Ameriki. Nahaja se v nekem mestecu države Ohio ter ima prostora komaj za 30 ljudi. Ker se vršijo v njem nepre-stano predstave in ima še to posebnost, da gledalci plačajo vstopnino šele, ko so si film ogledali in le če so bili z njim zadovoljni, je vedno do zad-njega zaseden. Podjetnik se menda upravičeno hvali, da njegovo podjetje dobro uspeva.

Muzej potresov v Jokohami. Japonsko mesto Jokohama ima zanimiv muzej, vreden, da si ga ogledamo. Muzej hrani nebroj spominov na strašni potres v letu 1923. V fotografijah in modelih so prikazane vse tedanje grozote. Na fotografiji vidi-mo hotel, ki se je zrušil ob strahovitem zemelj-skem sunku v par sekundah, ljudi, ki so jih sunki metali kot male žogice, velike ladje, ki so jih ve-liko morskimi valovi metali kot orehove lupine, že-leznico, ki jo je potres razdejal kot malo igračko i. dr. Muzej hrani tudi zanimive zapiske pojavov v času katastrofe, tako temperaturo, zračni pri-tisk, zadržanje ptic, domačih živali itd. Velike sli-ke na stenah predočujejo vse potrese v zadnjih 200 letih. Nov material je sprejel nenavadni mu-zej o priliki zadnjega potresa na otoku Formozi.

V Kanadi tihotapijo namesto alkohola — čebulo. Odkar so v Zedinjenih državah odpravili prepo-ved točenja alkoholnih pijač, so bili kanadski tihotapci brezposelni. V zadnjem času pa so se vrgli na nov sličen posel, ki je baje enako donosen kot tihotapljenje alkohola. V Zedinjenih državah je če-bula štirikratno dražja kot v Kanadi. Kljubtemu, da je tihotapljenje sedežev neprimerno nerodnejše, plavajo po poročilih ameriških listov na kanadskih jezerih in na obmejnih rekah cele ladje, natovor-jene s čebulo. Kljub pazljivosti ameriških carini-kov menda „čebulna“ trgovina vzdolž kanadske meje naravnost cveti.

Moderni otroški vozički. V Rimu so sedaj prišli v navado otroški vozički, ki imajo pri vznožju vdelan majhen gramofon. Če mamica hoče uspa-vati otroka, ni več treba, da bi mu sama prepe-ovala uspavanko. Ker mali gramofon ni drag, ga bodo lahko vdělali v vsak voziček. Te iznajdbe se baje veselijo mamice in otroci.

Sveče za prvo obhajilo s slovenskim napisom se poceni dobijo v trgovini s svečami Siebert, Celovec, Stauderhaus. Razpošiljamo tudi na de-zelo. 36

Upravitelj s praktičnim znanjem se išče za večje dobro urejeno posestvo. Ponudbe na upravo na-šega lista. 43

Najemnik za dobro idočo in z vsem komfortom urejeno gostilno z večjim številom tujskih sob se išče. Ponudbe na upravo našega lista. 44

Kat. slov. izobraževalno društvo „Trta“ v Žitari vasi

priredi v nedeljo dne 26. majnika 1935 ob 3. uri popoldne v Društvenem domu igro

Črna žena

in vabi h krstni prireditvi vso okolico. V nedeljo dne 2. junija 1935 jo istotam ponovi. Pri tej pri-reditvi imajo društveni člani prost vstop.

45

Vabi odbor.

Iščejo se hlapec in dekla, nad 16 let stara, in deklica nad 10 let stara. Obrniti se je na „Kmečko zvezo“.